

Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WP 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania

ECORYS

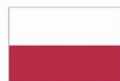
 evalu

Rzeszów, 17 października 2019

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Rzeczpospolita
Polska

PODKARPACKIE

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020

Cel badania i metodologia

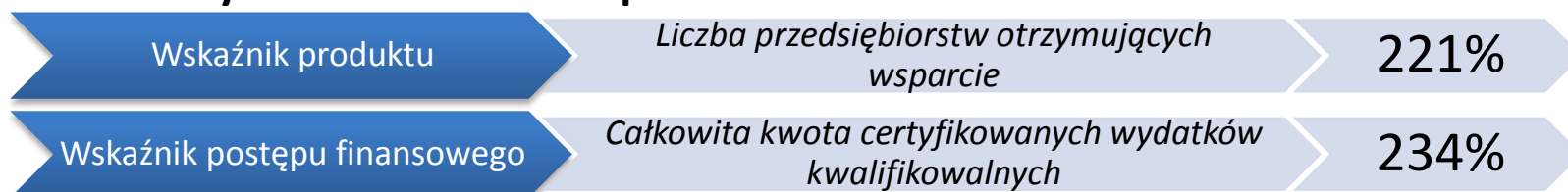
Głównym **celem badania** było dokonanie kompleksowego, śródkresowego przeglądu realizacji RPO WP 2014-2020, w tym ocena realizacji celów pośrednich do 2018 r. określonych w Ramach Wykonania poszczególnych Osi Priorytetowych Programu.

Metody badawcze

- Desk research;
- Ankiety z beneficjentami i wnioskodawcami nieskutecznymi;
- Indywidualne wywiady pogłębione;
- Analizy ekonometryczne i statystyczne;
- Benchmarking;
- Panel ekspertów.

Oś Priorytetowa 1 Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka

Wskaźniki Ram Wykonania dot. celów pośrednich na 2018 r.:

Czynniki wpływające na wdrażanie:

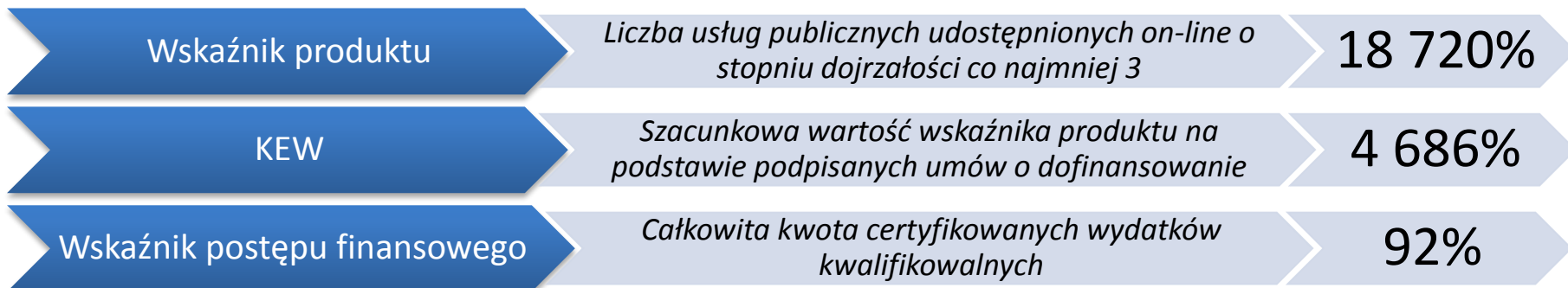
- ✓ utrzymanie wysokiej dotacji ministerialnej dla uczelni nie tworzy bodźców do nawiązywania bliższych **relacji z sektorem gospodarczym** i poszukiwania w tym obszarze źródeł generowania dochodów (Działanie 1.1).
- ✓ trudności we **współpracy środowiska naukowego z przedsiębiorcami** (Działanie 1.2).
- ✓ zapisy Umowy Partnerstwa zakładają ograniczenia uniemożliwiające gminom ubieganie się o środki na **uzbrojenie terenów inwestycyjnych** (Działanie 1.3, 1.5).
- ✓ brak możliwości dofinansowania ze środków unijnych **dróg dojazdowych** do terenów inwestycyjnych (Działanie 1.3, 1.5).
- ✓ **rosnące ceny** towarów i usług oraz niekorzystna sytuacja na rynku pracy (Działanie 1.3, 1.5).
- ✓ **atrakcyjna forma i zakres** wsparcia kierowanego do MŚP wpływające na potencjał absorpcyjny (Działanie 1.4).
- ✓ umożliwienie potencjalnym beneficjentom różnych **kanałów kontaktu** w celu uzyskania przydatnych informacji (Działanie 1.4).
- ✓ **niewyspecjalizowane firmy doradcze** wspomagające beneficjentów w przygotowywaniu wniosków o dofinansowanie (Działanie 1.4).

Rekomendacje:

- ❖ Realokacja kwoty ok. 14 mln EUR z Działania 1.1 **na PI 3c** i pozostawienie w Działaniu 1.1 kwoty ok. 6 mln EUR, która pozwoli zakontraktować drugi projekt o podobnej skali, jak obecnie realizowany.
- ❖ Realokacja kwoty ok. 22 mln EUR z Działania 1.2 **na PI 3c** i pozostawienie w Działaniu 1.2 kwoty ok. 60-65 mln EUR.

Oś Priorytetowa 2 Cyfrowe Podkarpackie

Wskaźniki Ram Wykonania dot. celów pośrednich na 2018 r.:

Czynniki wpływające na wdrażanie:

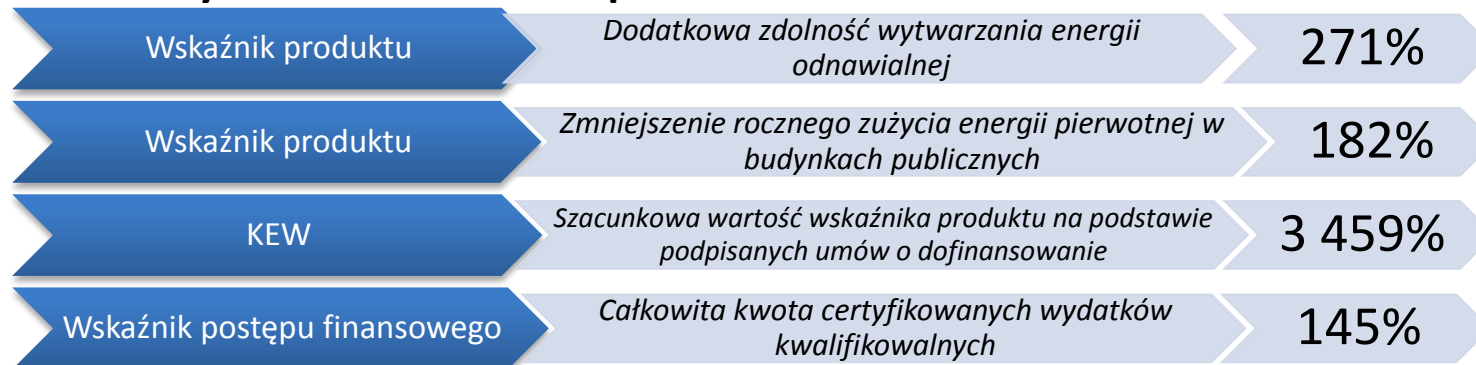
- ✓ **opóźnienia w rozstrzyganiu postępowań** przetargowych, wyborze wykonawców oraz opóźnienia wykonawców w realizacji poszczególnych etapów inwestycji, co powodowało zmiany w harmonogramach projektów.
- ✓ konieczność uzyskania pozytywnej **opinii Komitetu Sterującego** przy Ministerstwie Zdrowia w zakresie kryteriów wyboru projektów oraz późniejsze ich zatwierdzenie przez Komitet Monitorujący RPO WP 2014-2020, co wpłynęło na nieznaczne opóźnienie naboru w obszarze e-zdrowia (Działanie 2.1).

Rekomendacje:

- ❖ Zmniejszenie alokacji przewidzianej dla Osi priorytetowej 2 o kwotę 4,8 mln EUR.

Oś Priorytetowa 3 Czysta energia

Wskaźniki Ram Wykonania dot. celów pośrednich na 2018 r.:

Czynniki wpływające na wdrażanie:

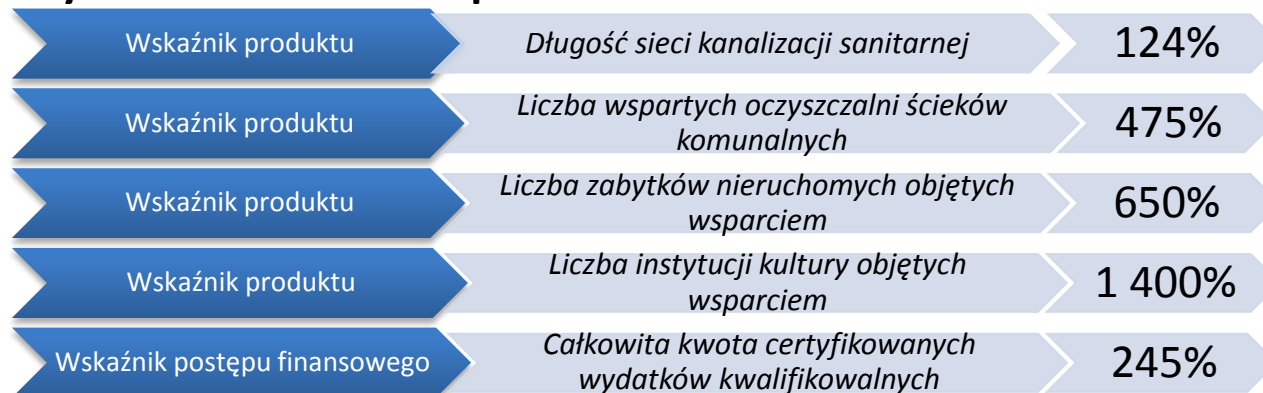
- ✓ stale **rosnące zużycie energii** elektrycznej oraz wahania cen energii.
- ✓ zobowiązania wynikające z unijnych, krajowych i regionalnych **dokumentów strategicznych**, które obligują do zwiększenia stopnia wykorzystywania „czystej” energii.
- ✓ rosnąca **świadomość społeczna** na temat konieczności odchodzenia od wyczerpywalnych źródeł energii oraz nasilających się problemów związanych z jakością powietrza.
- ✓ obniżające się koszty budowy i zakupu instalacji wykorzystujących OZE oraz zwiększające się **koszty wykorzystywania surowców** konwencjonalnych.
- ✓ **korzyści ekonomiczne** związane z niższymi kosztami utrzymania budynków wynikającymi z oszczędnego gospodarowania energią.
- ✓ problemy na **rynku usług budowlanych** - znaczny wzrost cen i zmniejszający się kapitał ludzki.

Rekomendacje:

- ❖ Przesunięcie całości środków rezerwy wykonania dla OP 3 w kwocie 10 mln euro **do Działania 3.1 na realizację projektów dotyczących fotowoltaiki**. Wskazane jest także przesunięcie na realizację tego typu działań środków dostępnych w ramach priorytetów inwestycyjnych o niskim potencjale absorpcyjnym.

OP 4 Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego

Wskaźniki Ram Wykonania dot. celów pośrednich na 2018 r.:

Czynniki wpływające na wdrażanie:

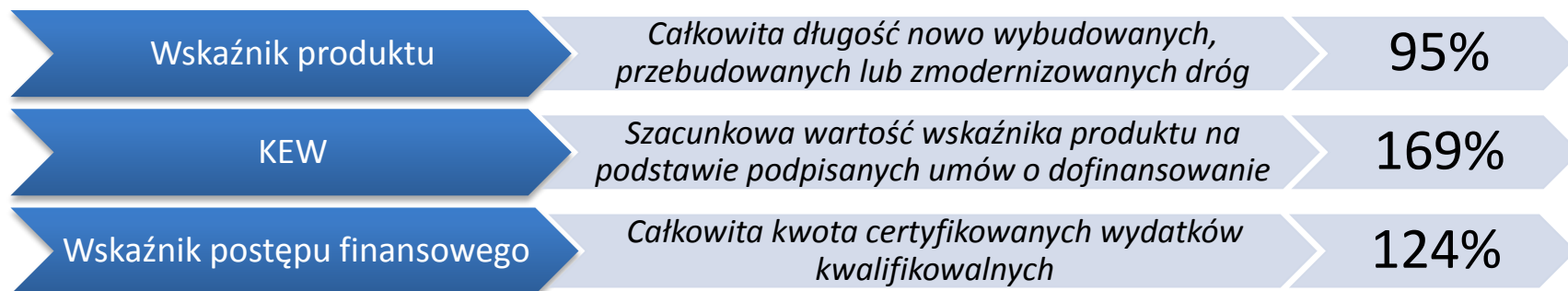
- ✓ zmiany Prawa Wodnego, w tym **utworzenie spółki Wody Polskie**.
- ✓ przedłużający się proces zatwierdzenia w KE dokumentów strategicznych przedstawianych przez Polskę oraz zastrzeżenia ze strony KE wobec projektów wynikające z **ramowej Dyrektywy Wodnej oraz Dyrektywy Siedliskowej**.
- ✓ **demarkacja z poziomem krajowym** dla projektów typu PSZOK w ramach Działania 4.2, co ograniczało zainteresowanie wsparciem.
- ✓ możliwość zakończenia prac nad wojewódzkim planem gospodarki odpadami była ograniczona **przedłużającym się przygotowaniem planu Krajowego**.

Rekomendacje:

- ❖ Należy **usunąć z RPO typ interwencji Rozwój form małej retencji** oraz zmienić wskaźniki.
- ❖ Zapewnienie odpowiedniego wsparcia w przyszłej perspektywie finansowej dla projektów związanych z **zagospodarowywaniem komunalnych osadów ściekowych** z uwzględnieniem zapisów Strategii postępowania z komunalnymi osadami ściekowymi na lata 2019-2022 oraz KPGO i KPOŚK.
- ❖ Przeniesienie całej rezerwy wykonania z OP 2 do OP 4 **na Poddziałanie 4.3.1**. Ponadto rekomenduje się przeniesienie środków z Działania 4.2 Gospodarka odpadami (PI 6a).
- ❖ Przesunięcie środków z Działania 4.5 (PI 6d) **do Działania 4.4 oraz 4.6** (PI 6c).

Oś Priorytetowa 5 Infrastruktura komunikacyjna

Wskaźniki Ram Wykonania dot. celów pośrednich na 2018 r.:

Czynniki wpływające na wdrażanie:

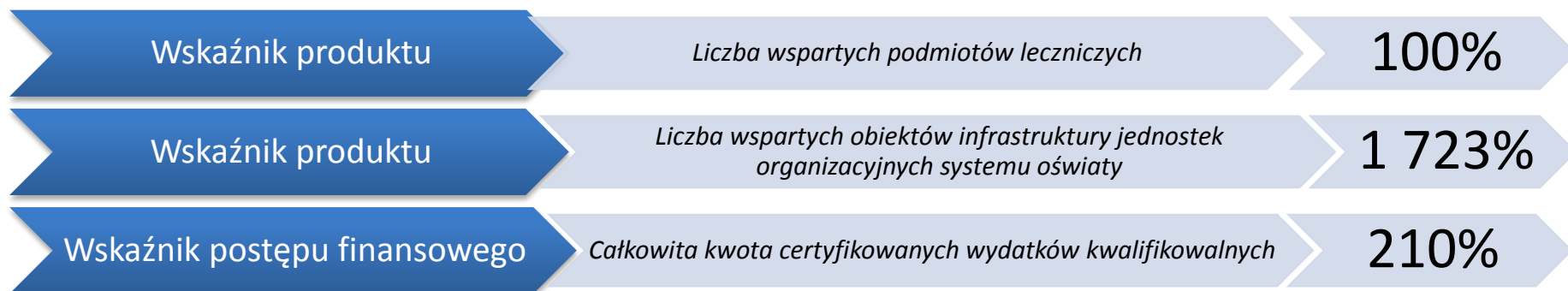
- ✓ opóźnienia związane z **pozyskiwaniem decyzji** budowlanych bądź środowiskowych.
- ✓ nieprzygotowanie przez beneficjenta PKP PLK S.A. **dokumentacji wykonawczej** dla planowanych na etapie programowania inwestycji liniowych.
- ✓ wzrost **świadomości społecznej** w zakresie potrzeby ograniczania ruchu samochodowego w centrach miast i upowszechniania podróży komunikacją miejską w województwie podkarpackim.

Rekomendacje:

- ❖ Biorąc pod uwagę ryzyko niepełnego wykorzystania alokacji przeznaczonej na PI 7d z uwagi na brak potencjału absorpcyjnego lub potencjału aplikowania, zaleca się **obniżenie alokacji przeznaczonej na Działanie 5.3. Infrastruktura kolejowa**.

Oś Priorytetowa 6 Spójność przestrzenna i społeczna

Wskaźniki Ram Wykonania dot. celów pośrednich na 2018 r.:

Czynniki wpływające na wdrażanie:

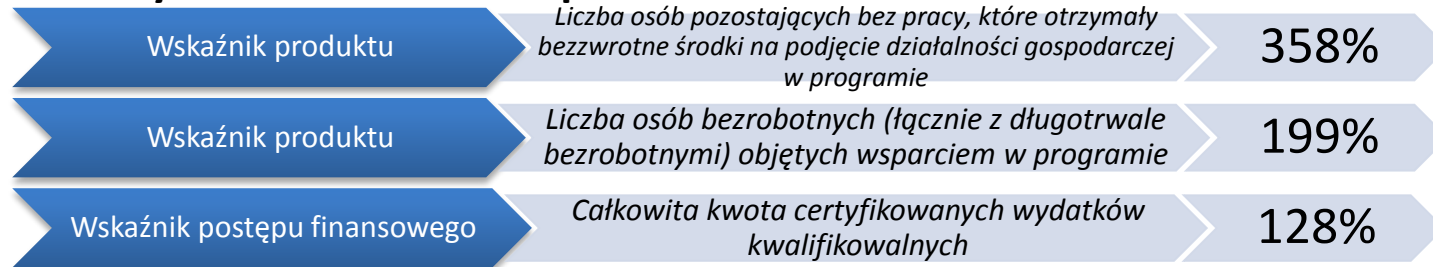
- ✓ zmniejszanie się **liczby miejsc w istniejących zakładach uzdrowiskowych**, a także spadek wykorzystania istniejących miejsc.
- ✓ trend spadkowy dotyczący **zatrudnienia** w istniejących uzdrowiskach.
- ✓ wzrastający odsetek osób **powyżej 65.** roku życia.
- ✓ nierozwiązany problem **migracji lekarzy** i niewystarczających kontraktów NFZ.
- ✓ opóźnienia regulacyjne związane z ogłoszeniem wytycznych i zasad wsparcia w obszarze **rewitalizacji**.
- ✓ **reforma systemu szkolnictwa** powstrzymująca wnioskodawców przed przyjmowaniem założeń dotyczących szerokiej skali inwestycji i wymagająca od organów prowadzących opracowania planu wykorzystania jednostek struktury oświaty na swoim terenie.

Rekomendacje:

- ❖ Rekomenduje się realokację niewykorzystanej alokacji z Poddziałania 6.2.2 **do Poddziałania 6.2.1**, co przyczyni się do eliminacji zagrożenia niepełnej kontraktacji środków bez zwiększenia stopnia osiągnięcia założonych celów programowych.

Oś Priorytetowa 7. Regionalny rynek pracy

Wskaźniki Ram Wykonania dot. celów pośrednich na 2018 r.:

Czynniki wpływające na wdrażanie:

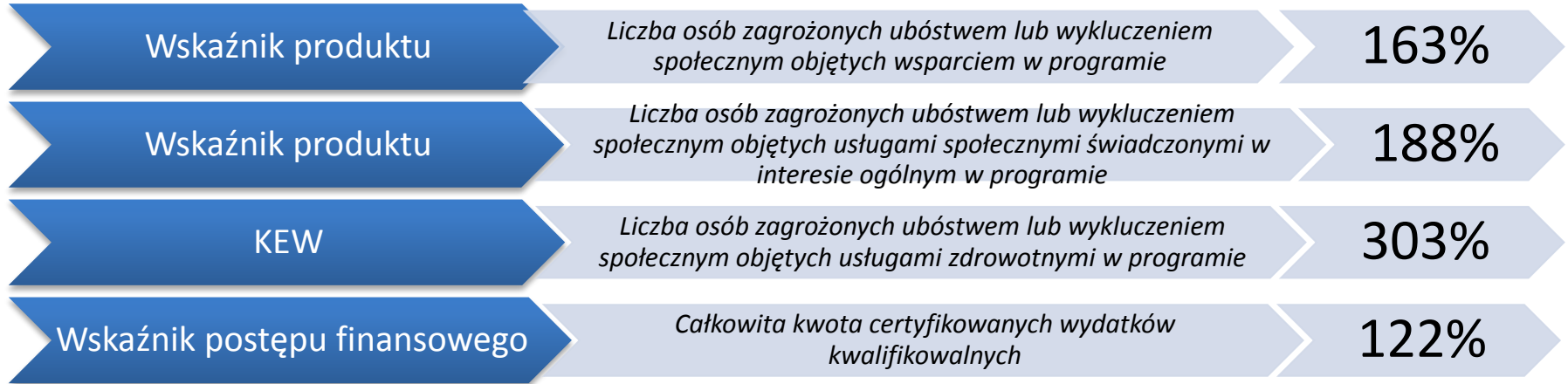
- ✓ **spadek poziomu bezrobocia** notowany w ostatnich latach.
- ✓ **trudności w aktywizacji** osób znajdujących się poza rynkiem pracy.
- ✓ wysoki odsetek osób **bezrobotnych powyżej 50** roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych.
- ✓ zwiększająca się **liczba ofert** kierowana do bezrobotnych, będących jednocześnie odbiorcami instrumentów aktywizacji zawodowej sprzyja realizacji przyjętych wskaźników.
- ✓ projekty, które miały trudności z rekrutacją uczestników zazwyczaj też nie miały albo prowadziły mocno ograniczone **kampanie informacyjne**.
- ✓ problem **kwalifikowalności wydatków z VAT-em**, które ostatecznie wymagały korekty systemowej ze strony MliR.
- ✓ **rezygnacja uczestników** w trakcie realizacji projektów – wydłużanie czasu realizacji projektów i zwiększenie kosztów.
- ✓ uwarunkowania instytucjonalne i dostęp do zasobów pozwalających na rozwijanie działalności gospodarczej – **wsparcia w zakresie doradztwa prawnego i strategicznego** w zakresie prowadzonej działalności.
- ✓ opóźnienie w zakresie realizacji działań ZIT, które wynika z barier proceduralnych i kooperacyjnych.
- ✓ trudne do spełnienia wymogi **Ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3** (na rynku pracy brak jest opiekunów spełniających zapisane w projektach kryteria).
- ✓ rządowe programy, takie jak **MALUCH+**, przekładające się na wyższe niż zakładano koszty realizacji działań.
- ✓ **świadomość pracodawców** w zakresie podnoszenia kwalifikacji i kompetencji kierowników.
- ✓ słaba jakość i dostępność oferty **usług szkoleniowych** w ramach Działania 7.5 Rozwój kompetencji pracowników sektora MŚP.

Rekomendacje:

- ❖ Realokacja środków rezerwy z Działania 7.3 **do Działania 7.1**, a także z Działania 7.6 **do Działania 7.4** oraz przesunięcie środków z PI 8i na działania związane z **pomocą techniczną**.
- ❖ Należy zwrócić większą uwagę na **strategię rekrutacji uczestników** w OP 7 i zakres oferowanego wsparcia. Większa precyzyność w zakresie doboru działań dla grup docelowych poprzedzona dokładniejszą diagnozą. Powinno mieć to odzwierciedlenie w kryteriach naboru uczestników (podlegać dokładniejszej weryfikacji).
- ❖ Rekomenduje się **kontynuowanie wsparcia na opiekę żłobkową** oraz uwzględnienie na etapie kryteriów konkursowych lokalizacji (miasto/wieś) podmiotów realizujących projekty.
- ❖ Rekomenduje się **umożliwienie finansowania badań diagnostycznych** w kierunku wykrycia raka szyjki macicy i raka piersi w ramach działań profilaktycznych - Zmiana wytycznych w zakresie realizacji projektów związanych z profilaktyką raka szyjki macicy oraz raka piersi.

Oś Priorytetowa 8. Integracja społeczna

Wskaźniki Ram Wykonania dot. celów pośrednich na 2018 r.:

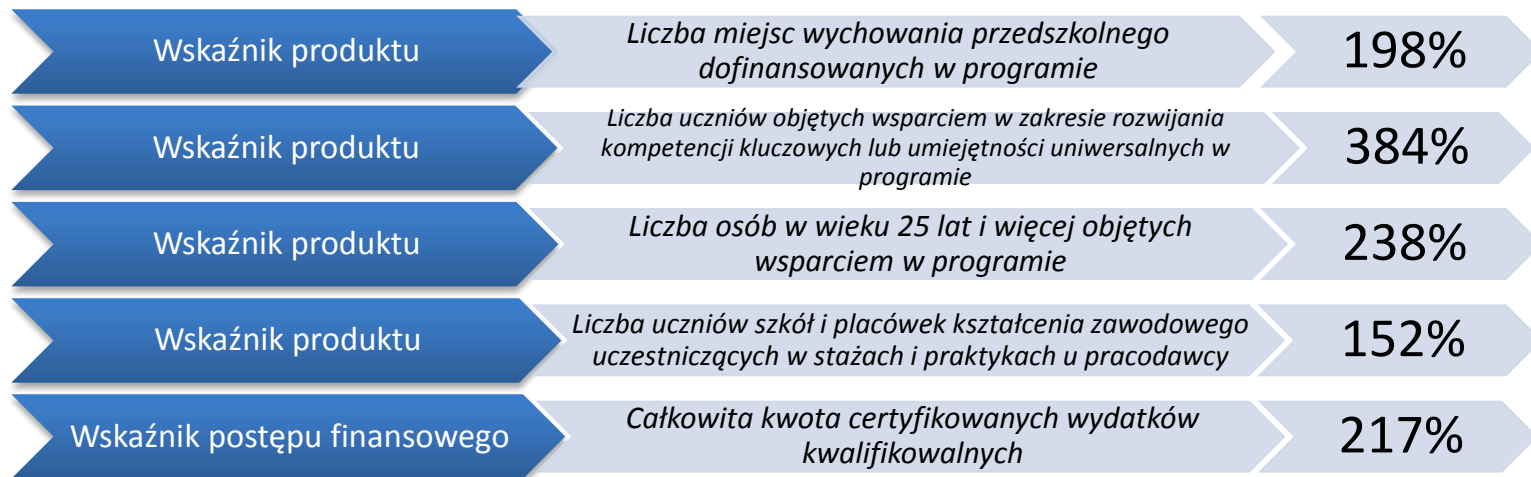

Czynniki wpływające na wdrażanie:

- ✓ zmniejszająca się liczba mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym przekładająca się na **trudności rekrutacyjne do projektów**.
- ✓ **niskie zainteresowanie** realizacją projektów przez OPS i PCPR.
- ✓ istotnym problemem okazał się wymóg dotyczący **zlecania zadań** w projektach prowadzonych przez JST (w ramach aktywizacji zawodowej).
- ✓ problemy z **wyłanianiem wykonawców** na etapie zamówień publicznych.

Oś Priorytetowa 9 Jakość edukacji i kompetencji w regionie

Wskaźniki Ram Wykonania dot. celów pośrednich na 2018 r.:

Czynniki wpływające na wdrażanie:

- ✓ niski odsetek dzieci objętych **wychowaniem przedszkolnym** w województwie.
- ✓ zmieniające i rosnące wymagania rynku pracy w zakresie **kompetencji cywilizacyjnych** – technologiczno-informatycznych oraz językowych.
- ✓ znaczące obciążenie budżetów lokalnych samorządów **wydatkami na oświatę**.
- ✓ **problemy z rekrutacją odbiorców wsparcia** z uwagi na poprawę sytuacji zawodowej odbiorców wsparcia Działania 9.3 (kursy językowe i kompetencje cyfrowe) oraz z uwagi na wyższe zainteresowanie Działaniem 9.5 (dającego możliwość przekwalifikowania).
- ✓ ograniczona liczba **szkół zawodowych** w województwie podkarpackim, mogących zaabsorbować środki.

Rekomendacja:

- ❖ **Zmniejszenie alokacji na PI 10iv** w wysokości 4,2 mln euro.

ECORYS

evalu

Dziękujemy

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020